

предвиђа и Устав Шпаније од 1978. (мада познаје и обавезан референдум) и то тако што се одлука Генералног кортеса о промени устава потврђује референдумом онда када то захтева једна десетина чланова једног или другог дома, Конгреса или Сената. Коришћење факултативног референдума код уставне промене предвиђа и Устав Немачког Рајха (Вајмарски устав) од 1919. Тако по овом Уставу иницијатива за промену устава, покренута од грађана, се подноси на усвајање путем референдума и то уз пристанак већине уписаних бирача. Од старијих устава, оних између Првог и Другог светског рата, факултативни референдум за промену устава предвиђа и устав Аустрије из 1920. године и то онда кад то захтева једна трећина чланова Националног или Федералног савета док потпуна промена устава иде обавезно на референдум. Факултативни референдум код промене устава познаје и наша социјалистичка уставна пракса и то пре свега Устав СФРЈ од 1963. и по томе је он био особен у односу на остале социјалистичке државе које нису познавале и предвиђале коришћење референдума у процедури уставне промене.

в) Најчешћи начин одлучивања о промени устава је онај где одлуку о промени устава доноси законодавно тело, редовно изабран парламент (скупштина). У оквиру овог ревизионог система нема сагласности међу уставима око тога какав треба да буде поступак уставне промене односно по којим условима се изгласава уставна промена. Зато и постоје разлике у начину одлучивања скупштине (парламент), њених домова о уставној промени као и већини која се тражи за изгласавање уставне промене. У већини устава је прихваћено решење да се одлука о његовој промени усваја од стране редовне скупштине (парламента), њених домова и то посебном већином. Такво решење данас преовлађује а примењено је и од неких устава између два светска рата: Устава Немачког Рајха (Вајмарског устава) од 1919. Устава Чехословачке од 1920., Устава Пољске од 1921. Устава Шпаније од 1931. и др. Тако Вајмарски устав предвиђа да је одлука Рајхстага о измени устава пуноважна ако за њу гласају најмање две трећине присутних чланова. Овакво решење о посебној (квалификованој) већини за изгласавање уставне промене предвиђају и многи други устави после Другог светског рата, као Устав Португалије од 1976. који за ту промену устава тражи већину од четири петине од укупног броја посланика, док Устав Шпаније од 1978. предвиђа већину од три петине у сваком парламентарном дому а уколико домови (Сенат и Конгрес) не постигну сагласност, онда Конгрес може већином од две трећине да прихвати